

ELS GRADUATS 2015

INSTITUT MANUEL SALES I FERRÉ

número 15

juny 2015

Donatiu 1 €

Institut Manuel Sales i Ferré

REVISTA NÚMERO 15

SUMARI

- 03 EDITORIAL
- 04 BONES PRÀCTIQUES
- 08 AMPA
- 10 ESCOLES VERDES
- 12 ESPORTS
- 14 RACÓ ARTÍSTIC
- 16 TALLER LITERARI
- 18 RACÓ CIENTÍFIC
- 20 ACTIVITATS EXTRAESCOLARS
- 21 L'INSTITUT DIA A DIA
- 26 ENTRETENIMENTS
- 27 TAULER D'ANUNCIS

EDITORIAL

Fa uns dies era notícia a la televisió que a Argentina mataben una dona cada 30 hores. Amb el lema “#Ni una menos” moltíssimes persones es van concentrar a la plaça del congrés de la capital i en altres ciutats d'Argentina, Xile i Uruguai.

Reclamaven una major implicació institucional i una resposta més contundent de la justícia vers els maltractadors. El lema el van prendre d'un vers de la poetessa i activista social mexicana Susana Chávez que diu “Ni una mujer menos, ni una muerta más” i que va estar assassinada el 2011 per denunciar les morts violentes de dones al seu país.

Quan sento aquestes notícies penso... I aquests homes maltractadors han passat per l'escola? Pels instituts? Els hem explicat alguna vegada que això està mal fet? A les nostres escoles i instituts sí que ho fem, espere que també ho facen a totes les escoles i instituts d'arreu del món; només així un dia podrem dir “hem eradicat la violència de gènere”. Violència de gènere femenina i masculina, que també n'hi ha; encara que amb molta menor virulència. I lligant amb aquesta notícia, també la setmana passada revisant els documents vigents al nostre institut tornava a rellegir els nostres *valors*, la nostra *missió* i la nostra *visió*. Sempre me n'he sentit orgullosa d'aquestes paraules, fruit del consens de moltes persones de la comunitat educativa. Ara us recorde els tres valors més adients respecte la violència, perquè mai els oblidem.

1. Fomentar el desenvolupament integral i harmònic del nostre alumnat, tot ajudant-lo a obtenir, seleccionar i tractar la informació que li arriba, basant-se en el pòsit de la nostra tradició cultural.
2. Educar l'alumnat en el pluralisme i els valors democràtics.
3. Potenciar en l'alumnat actituds de solidaritat, crítica, curiositat, sociabilitat, investigació, respecte, responsabilitat, així com la capacitat per resoldre conflictes.

Així mateix la missió del nostre centre pretén garantir l'educació, la integració i el creixement del seu alumnat en els àmbits humà, cognitiu i relacional, tot preparant-los i orientant-los per a la seua futura inserció social i laboral.

I finalment la nostra visió parla d'un centre integrador, on la comunitat educativa se senta valorada i respectada, i que engresque l'alumnat a aprendre i preparar-se per afrontar els reptes canviants de la societat del S XXI.

No oblidem mai tot el que és bo i hem après als centres, com tampoc hem d'oblidar mai les normes de conducta, la tolerància i la diversitat perquè sense anar més lluny, també al nostre país passen tragèdies. Tragèdies molt greus com la de l'Institut Joan Fuster de Barcelona del passat mes d'abril, quan el nostre company Abel Martínez Oliva, professor de Ciències Socials, fou mort per un alumne de 2n d'ESO. Des del nostre institut volem agrair-li la seua bona tasca docent i acompanyar la seua família en aquests moments tant dolorosos. Que aquesta mort servisca per no deixar mai desamparada l'ensenyança pública i que als nostres dirigents no els sàpiga mal dotar els centres de tot allò que necessiten. Un record entranyable per Abel Martínez que, encara que no el coneixíem, l'hem plorat.

Passant un moment al nostre àmbit educatiu i reemplant el tema de l'avaluació diagnòstica de 4t d'ESO que el nostre alumnat va fer el febrer passat, us voldríem facilitar les notes globals de les matèries avaluades. Cada família ha rebut les notes del seu fill o filla especificades per ítems i una taula on hem comparat les dades del centre amb les de Catalunya.

	Centre	Catalunya
Català	97,5%	88,9%
Castellà	94,9%	86,4%
Anglès	94,9%	81,0%
Matemàtiques	87,5%	84,3%

Moltes felicitats al nostre alumnat de 4t d'ESO pels resultats obtinguts.

I també per a l'alumnat de 2n de Batxillerat que segur que ha fet un bon paper a les PAU.

Bon estiu!!!

Ma del Pilar Aparicio Aznar
Directora de l'Institut Manuel Sales i Ferré
Ulldecona, juny de 2015

Consell de redacció: Consell de redacció: Ma del Pilar Aparicio Aznar, Carme Estellé Ortí, Anna Forcadell Geira, Veremundo Garcia Torres, Francisco León Floro, Ricard Reverter Forcadell, Amada Rodríguez Llorente, Joan Ortí Ferreres, Ferran Grau Verge.

Col·laboradors i col·laboradores: Lluç Gauxachs Sanz, Ana Paun, Sara Ortiz, Viorel Ciodariu, Bibiana León, Maribel López, Andrea Mitran, Nina Revello, Raluca Semeniuc, Àngels elies, Núria Millan, Ona Sorli, Denisa Crisan, Liria Castell, Erica Garcia, alumnat de l'aula d'acollida i Junta de l'AMPA.

Disseny portada: Miquel Pla Forcadell (projecte de disseny d'una samarreta)

DL: T-109-2010
ISSN: 2013-6919

El Pla Català de l'Esport a l'Escola

Un projecte que fomenta l'educació integral del jovent i l'adquisició de tasques de responsabilitat

Francisco León Floro
Coordinador del PCEE al nostre institut

A partir del curs escolar 2006-2007 el nostre institut s'inscriu com a centre que participa en el Pla Català de l'Esport a l'Escola. Moltes han estat les activitats esportives, sortides extraescolars, participació en actes interns i externs al centre...que des de la nostra incorporació al pla s'han portat a terme. Algunes d'elles han assolit un reconeixement per part de determinades entitats i institucions fins al punt d'esdevenir BONES PRÀCTIQUES. És a dir, models d'actuació "exportables" a altres centres educatius i organitzacions per posar-les en marxa en altres municipis i escoles.

En aquest sentit, caldria destacar la publicació, en el llibre *Aprendizaje servicio y Educación Física* de l'editorial INDE, de l'experiència (APS – aprenentatge i servei) de la nostra Associació Esportiva Escolar, on s'explica com un alumne o alumna de l'institut pot arribar a tenir una opció de treball partint de la condició de participant en les activitats del pla, fins arribar a la categoria de monitor d'esports. És el cas de l'exalumne del centre David Zaragoza Genovés, que després de ser participant, voluntari, dinamitzador i ajudant a monitor d'esports, ha aconseguit arribar a formar part del cos de monitors de les Escoles Esportives Municipals. I aquesta realitat ha estat possible gràcies al CONVENI signat a tres bandes entre institut, ajuntament i Consell Esportiu del Montsià, en el qual es detalla tot aquest procés

(Conveni que aquest 03 de juny de 2015 s'ha considerat com una bona experiència a tenir en compte en el II Congrés de l'Esport Català celebrat a Tortosa).

Per una altra banda, la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, publica des de l'any passat unes càpsules formatives audiovisuals, per tal de difondre les activitats del Pla Català de l'Esport a l'Escola. En la dedicada a la figura del coordinador o coordinadora de centre, figura clau per dinamitzar les activitats esportives entre l'alumnat, Paco León (un servidor) n'és un dels protagonistes. (A la pàgina web del centre, si us bé de gust, podeu visualitzar-la).

En la mateixa línia, el passat 26 de febrer d'aquest any es va enregistrar al nostre gimnàs, amb alumnat i mestra d'educació física de l'escola Ramón y Cajal (Mª José Gilabert), un tècnic de les EEM de l'ajuntament (Marc César) i Cristina Verdera (infermera al CAP d'Ulldecona), la càpsula dedicada al foment dels hàbits saludables.

Des de la més absoluta modèstia, per tot el relatat anteriorment, podem afirmar que en el foment de l'activitat física i adquisició d'hàbits, tant des de l'escola com des de l'institut, alguna cosa s'està fent bé.

Dinamitzadors i dinamitzadors ajudants de monitors d'esports de les Escoles Esportives

Grup d'alumnes i responsables de la càpsula formativa dels hàbits saludables

Gimnàs de l'institut. 26 de febrer de 2015

Aprendizaje Servicio y Educación Física

Experiencias de compromiso social a través de la actividad física y el deporte

COORDINADORES:

Laura Rubio, Laura Campo, Enric M. Sebastiani

5. El Plan Calalán del Deporte en la escuela: una opción de futuro para los dinamizadores en el instituto de Ulldecona (Montsià)

EL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE A L'INSTITUT MANUEL SALES I FERRÉ

Ferran Grau Verge

Segons les teories de la complexitat, el mètode a seguir per arribar a un coneixement depèn de moltes variables. Això fa que els mestres no posem la prioritat en la fidelitat al mètode, sinó en l'aprenentatge de l'alumne. Cal, per tant, una predisposició a flexibilitzar i a canviar la forma en què havíem previst treballar.

Abans de decidir el mètode, doncs, pensem en la manera com l'alumnat aprèn i és en aquest sentit que, al nostre institut, hem fet un esforç per posar-nos d'acord seguint les directrius del departament d'educació i acceptem que la teoria de l'aprenentatge que explica millor la manera d'aprendre d'un alumne és la del constructivisme sociocultural de Vigotski.

Segons aquesta teoria, el coneixement és alhora un producte social i un producte personal. Si acceptem que el coneixement és un producte construït per la societat, podem afirmar que els alumnes adquireixen molts coneixements pel simple fet de viure en un medi cultural determinat o pel fet que alguns membres (generalment mestres i professors) d'aquesta societat els ho ensenyen de manera intencional. Aquest context dels alumnes dona significat a llurs aprenentatges.

Tanmateix, el coneixement també és un producte personal, perquè l'alumne no es limita a filtrar la informació que li arriba de la seva experiència social o de l'ensenyament dels altres, sinó que quan aprèn dona significats propis a aquest coneixement i l'interpreta. Quan l'alumne aprèn quelcom, la seva ment ja disposa de molts constructes previs que formen una trama mental o estructura de recepció, la qual influeix decididament en la manera en què l'alumne respon a un nou aprenentatge. En aquesta transformació del coneixement que fa

la ment de cada persona hi intervenen de manera notable les experiències prèvies, els sentiments, preferències i prioritats de cada individu.

Les teories de l'aprenentatge admeten també la rellevància del llenguatge per codificar, donar forma al coneixement, adquirir significats, recordar-los i comunicar el pensament. La comunicació és possible perquè molts conceptes són comuns, però cal recordar que els alumnes (i també els adults!!) ofereixen resistència als aprenentatges nous. En aquest sentit, durant aquest curs, hem dut a terme un curset sobre "Escriure a l'Institut: escriure des de les matèries" que ens ha resultat molt profitós. El curs ha girat al voltant de les diferents **tipologies textuais** i les **habilitats cognitivolingüístiques** que s'hi relacionen: descripció, narració, explicació, interpretació, argumentació...

Fornació FIC

Escriure a l'institut. Escriure des de les matèries

Cal acceptar que els mètodes i les estratègies emprats a les nostres aules són diversos, però l'objectiu és únic: **aconseguir un coneixement significatiu de l'alumne.**

Dit això, el que signa aquest escrit és conscient que els mètodes heurístics (globals) semblen els més adequats per aconseguir-ho, encara que també són els més difícils de dur a terme.

Sembla que un aprenentatge s'assoleix del tot quan se sap aplicar a noves situacions. La necessitat d'aplicar els coneixements ha portat a parlar de **competències**. La competència és la combinació d'habilitats, actituds i coneixements necessaris per desenvolupar una tasca de manera eficaç i es demostren en l'acció. La competència és el final del procés d'aprenentatge, quan la persona sap què fer, com fer-ho i quan dur a terme la seva acció en un determinat context.

Partint de la concepció constructivista de l'aprenentatge s'observen tres fases o moments didàctics bàsics: l'exploració dels constructes previs, la introducció de nous coneixements i la seva reestructuració i, finalment, l'aplicació del coneixement adquirit.

El paper del docent en el procés d'aprenentatge és el de facilitador i transmissor, perquè parteix de la lògica de l'alumne i del seu nivell real i el porta progressivament a pensar segons la lògica de la

ciència. Personalment crec que en aquest procés d'**activitat guiada la interacció verbal** entre l'alumne i el professorat és fonamental.

Bibliografia:

- ⇒ BENEJAM, P. (2014) *Quina educació volem?* Barcelona: Rosa Sensat.
- ⇒ CASAS, M. (coord.) (2005) *Ensenyar a parlar i a escriure Ciències Socials*. Barcelona: Rosa Sensat.
- ⇒ Departament d'Educació (2009) *Orientacions per al desplegament del Currículum. Ciències Socials, Geografia i Història a l'ESO*. Barcelona: Direcció General d'Educació.
- ⇒ JORBA, J. i CASELLES, E. (1996). *La regulació i l'autoregulació dels aprenentatges*. Barcelona: ICE-UAB.
- ⇒ SANTIENEBAN, A. I Pagès, J. (coords.) *Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria. Ciencias Sociales para aprender, pensar y actuar*. Madrid: Síntesis.
- ⇒ ZABALA, A. I ARNAU, L. (2007) *Cómo aprender y enseñar competencias: 11 ideas clave*. Barcelona: Graó.

Alumnat de 2n d'ESO

ACTIVITATS QUE ORGANITZA L'AMPA

El passat divendres 7 de novembre, a les 22:00h, a la sala d'actes del centre i dins de la primera jornada lúdica, vam gaudir d'un taller vivencial que portava per títol: **La Pedagogia Sistèmica com a eina d'inclusió en el món educatiu.**

La sessió va resultar molt entretinguda i interessant, ja que els assistents van poder interactuar, la qual cosa van valorar com a molt positiva. Cal lamentar, però, un cop més, la poca assistència dels socis a la xerrada.

Dins de les activitats de Nadal, la junta de l'AMPA va col·laborar una tarda al Parc de Nadal, fent un taller de ciris nadalencs. L' experiència va ser enriquidora i ens ho vam passar molt bé.

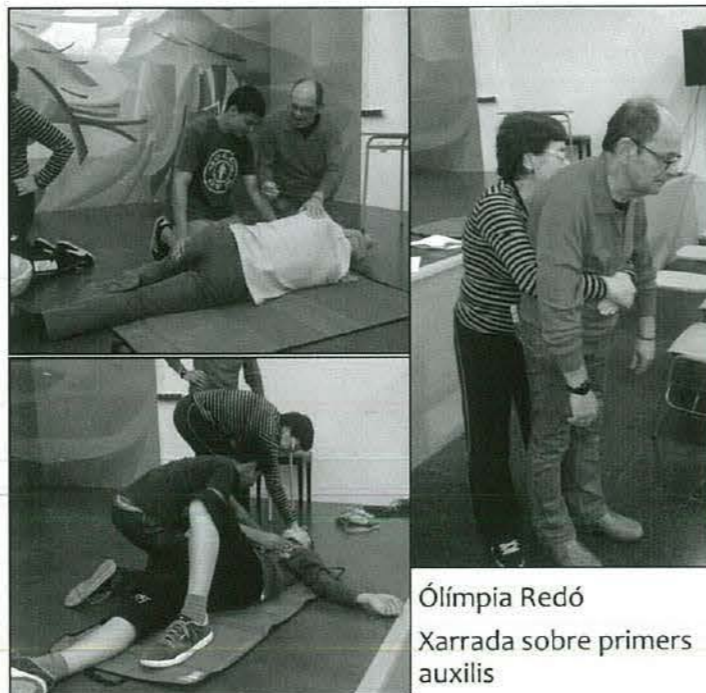
Assistents a la xerrada La Pedagogia Sistèmica com a eina d'inclusió en el món educatiu

El passat dijous 30 d'abril a les 20:00 h., a la sala d'actes de l'Institut Manuel Sales i Ferré d'Ulldecona, va tenir lloc una **xerrada-pràctica** oberta a tothom, organitzada per l'AMPA amb el títol **Sessió pràctica de primers auxilis**, a càrrec de la infermera Olimpia Redó Solanilla.

En aquesta sessió de primers auxilis els assistents van rebre coneixements pràctics de com fer el PAS (protegir, avisar i socorrer), el P.L.S. (la posició de seguretat), la maniobra de Heimlich i exercicis de reanimació cardíoc-pulmonar.

Agraïm la col·laboració de l' Associació Esportiva Escolar del nostre institut, que van assistir per completar la seva formació com a dinamitzadors i dinamitzadores i voluntaris en les diferents activitats esportives en les quals col·laboren. També volem donar les gràcies a la infermera Olimpia Redó per fer desinteressadament aquesta xerrada. Dir també que la valoració, per part dels assistents va ser molt positiva.

Ólímpia Redó
Xerrada sobre primers auxilis

3r CONCURS FOTOGRÀFIC SANT JORDI 2015

UN SELFIE PER SANT JORDI

Aprofitant les activitats que el centre tenia previstes pel passat dia 23 d'abril amb motiu de la festa de Sant Jordi, l'AMPA va organitzar la 3ª edició del concurs de fotografia. Qualsevol alumne o alumna podia fer una fotografia divertida i original, relacionada amb aquesta diada.

El 8 de maig la junta de l'AMPA (després del veredictat establert per un jurat, conformat pel fotògraf professional Pepe Pérez, el professor de música de l'institut i per la presidenta de l'associació) va fer entrega dels premis d'aquest concurs als següents alumnes:

- ⇒ **Guanyadora de la millor fotografia:**
Khadidja Djemmah
Premi: una TABLET QUAD CORE , ANDROID 4,4, SPC-GLLE9B.
- ⇒ **Guanyadora de la fotografia més divertida:**
Bibiana León Roig
Premi: un PAL SELFIE, WIRELESS model Z07-5.
- ⇒ **Guanyadora de la fotografia més original:**
Ainhoa León Roig
Premi: un PAL SELFIE, WIRELESS model Z07-5.

Les guanyadores després de l'entrega de premis

DE NOU SELECCIONATS PER A LA CONFERÈNCIA ESTATAL

atalunya, Canàries...

Quan vaig arribar allí em sentia sol, tenia vergonya i no sabia què fer. Per sort, molts dels altres joves estaven igual, així que vaig fer amics molt aviat. A més em vaig retrobar amb algunes de les persones que vaig conèixer a l'anterior trobada, la qual cosa em va alegrar molt.

En aquesta conferència vam tractar els diferents problemes mediambientals de tota Espanya i les seves possibles solucions, així com les accions que ja estem fent en cada centre educatiu.

Durant els quatre dies que vaig ser allí vam fer molts tallers diversos, alguns per a conèixer més gent, altres per a explicar i intentar solucionar els problemes mediambientals i altres per a divertir-nos.

El curs passat vaig ser seleccionat pels meus companys de 3r d'ESO per representar al nostre institut a la Conferència Catalana *Tinguem Cura del Planeta* juntament amb tres companys de 3r: Marilena Budan, Iman El Kafkaf i Enric Simó. I a la Conferència Catalana, també mitjançant votacions, vaig sortir escollit per representar a Catalunya a la Conferència Estatal, la qual s'ha realitzat aquest curs.

En aquesta Conferència Estatal, aquest any realitzada a Barcelona, van assistir joves de tots els llocs panya: Madrid, Euskadi, Palència, Ca-

Tots em van semblar molt divertits, però en especial, a mi em va agradar un taller en el qual vam jugar a un joc de rol de la vida real. Aquest consistia en solucionar un problema plantejat per dos actors. Per a solucionar-lo ens vam dividir en grups i vam haver de trobar resposta a diferents enigmes. En aquests esbrinàvem amb la persona que havíem de parlar, i aquesta ens donava la prova final per tal d'aconseguir una targeta, necessària per a completar el joc.

També em va agradar molt un taller en el qual vam dibuixar i pintar un mural amb pintures. De debò, va ser molt divertit. Tot i això el que més em va agradar va ser el fet de conèixer gent i fer nous amics. Avui, després de gairebé quatre sis després de la trobada, encara parlo amb ells i espero que pugui tornar a veure'ls més endavant.

Per últim, només vull dir que aquesta va ser una experiència inoblidable i que, sense cap dubte, tornaria a repetir-la. És una oportunitat única per a passar-s'ho genial i conèixer joves d'altres llocs. Si mai teniu l'oportunitat, no la desaprofiteu.

Lluc Gauxachs Sanz

GREENWORKERS 2014-2015

1r TORNEIG

INTERCENTRES DE RUGBI

El divendres dia 22 de maig es va celebrar el 1r torneig intercentres de rugbi entre els instituts de la Sénia, Alcanar i Ulldesona.

El torneig va ser la clausura d'un grup de treball format pels professors de segon cicle de l'ESO dels tres instituts. Mitjançant un contingut comú com el rugbi volíem educar el valors, ensenyar a gestionar emocions en situacions de tensió, conèixer i acceptar les pròpies capacitats, treballar en equip, etc.

El torneig es va completar amb uns tallers desenvolupats pels Taus d'Amposta, equip de rugbi de les Terres de l'Ebre, amb el concurs de hakas i amb el **tercer temps** durant el qual tots tres equips ens vam reunir per comentar les incidències del partit mentre prenem un aperitiu.

L'experiència va nèixer a partir d'un primer intercanvi d'informació entre els professors dels tres centres; durant l'any l'hem anat construint i, finalment, hem pogut desenvolupar la trobada que posa el punt i final al projecte. Bé, cal fer-ne l'avaluació però això ho fareu vosaltres!!!

Bon estiu actiu!!

Joan Ortí
Professor d'EF

Un any més:

LA VIA VERDA'15

Els passats dies 28 i 29 d'abril, els alumnes de primer de batxillerat, juntament amb els professors Joan Ortí, Paco León i Maite Sanmartin, vam anar d'excursió a la Via Verda. Van ser dos dies molt esgotadors, però ens ho vam passar molt bé.

El primer dia, el dimarts 28, ens vam reunir tots a les portes de l'institut per carregar les bicicletes a la furgoneta. Un cop carregades, ens vam dirigir en cotxe fins a Roquetes. Un cop allí, vam descarregar les bicicletes de la furgoneta i vam començar amb molta il·lusió l'excursió amb destí a Horta de Sant Joan.

Durant el matí del primer dia vam anar de Roquetes fins a Xerta, on vam parar per esmorzar. Després ens vam dirigir cap a la Fontcalda, on vam dinar i, els més valents, es van banyar. També hi va haver, però, alguna caiguda involuntària.

Després de dinar vam sortir en direcció a Horta, el nostre destí per a passar la nit. Els 20 quilòmetres que ens quedaven es van fer esgotadors, però el paisatge que teníem ens feia el camí més entretingut. Un cop a Horta, ens vam instal·lar a l'alberg "Els Olivars", on vam gaudir d'una estància molt acollidora.

El segon dia, ja des de bon matí vam continuar la nostra ruta. Vam sortir d'Horta de Sant Joan en direcció a Matarranya. Després, va venir la baixada i per a nosaltres va ser la glòria perquè ja estàvem cansats.

Resumint, va ser una excursió molt divertida i ens va agradar molt. Hi havia moments en què ens cansàvem molt ja que el primer dia vam fer 50 quilòmetres de pujada i, el segon dia 100 quilòmetres més de baixada, però el paisatge i el bon rotllo amb els companys ho compensaven. Us animem a tots a recórrer-la!

Ana Paun i Sara Ortiz

Amb el curs escolar pràcticament acabat, la programació de les activitats extraescolars del PCEE s'ha acabat complint. En aquest capítol de fi de curs 2014-15 es voldria destacar la importància formativa que tenen les anomenades *activitats de cap de setmana*.

Durant aquest tercer trimestre se n'han portat a terme dos: una el 9 de maig i l'altra el dia 30 del mateix mes. Durant les mateixes, l'alumnat participant ha pogut gaudir de la interacció amb el medi natural (coneixement de l'entorn natural del municipi, vistes excepcionals de la Foia d'Ulldesona, contemplació del Castell i visita a l'ermita de la Mare de Déu de la Pietat...) i de la convivència amb la resta de companys i companyes.

Per a molts ha esdevingut la primera vegada en caminar i córrer per les senderes de la Serra de l'ermita o del Castell. Han quedat sorpresos de la sensació de benestar que es pot arribar a sentir, en acabar de recórrer 10 o 15 km. pels voltants de la nostra vila. I només per assistir-hi es pot aconseguir un obsequi esportiu.

Així que, ja ho sabeu. Si voleu passar-vos-ho bé, fruit del desenvolupament en la natura i practicar esport no dubteu en apuntar-vos al PCEE el proper curs.

I durant aquest estiu no deixeu de pedalar, nedar, córrer, jugar a futbol.... el vostre cos us ho agrairà!!!!

Bon estiu!!

Francisco León Floro
Coordinador del PCEE al nostre institut

Sortida Ermita i Serra de Godall. 09 de maig de 2015

Sortida al Castell i voltants. 30 de maig de 2015. Amb el suport de l'entitat SUDACTIU d'Ulldesona

La coral del nostre centre

Com tots i totes ja sabreu, des d'aquest curs escolar el nostre centre té una coral que té com a un dels seus principals objectius ser una agrupació representativa de l'Institut tant a dintre com a fora del centre.

Es desenvolupa en una optativa de segon d'ESO encara que està oberta a tot l'alumnat del centre que vulgui participar i pretén que aquest alumnat s'apropi a la música com a objecte de coneixement i com a font de sensibilitat i plaer estètic. És un model de treball en grup cooperatiu i, al mateix temps, un element bàsic per a la formació i educació dels nostres alumnes ja que desenvolupa totes les competències bàsiques que tota persona ha de tindre per a la vida.

La seva primera actuació fou a l'acte de La Marató de

TV3 que va organitzar la Residència L'Onada d'Ulldecona el dissabte 13 de desembre al Poliesportiu de la localitat. Quina millor presentació i quin millor començament que participar en un esdeveniment tant emotiu i solidari com és La marató. Les cançons que varen interpretar i, que de segur varen ajudar que el nostre cor poguera bategar ple d'emocions i sentiments, foren:

“Somíem tots junts” (música de David Melgar i lletra de Gibert d'Artze). Creada des del Camp d'Aprenentatge Pau Casals pretén ser una cançó de Nadal per somiar un nou demà.

“Mirall de Pau” (música de David Melgar i lletra de Gibert d'Artze). Cançó composta des del Camp d'aprenentatge Pau Casals, dintre del projecte anomenat “Dóna la nota”.

El nostre centre en forma part i l'objectiu principal és explicar tothom que la música és un element importantíssim i bàsic per l'educació dels nostre alumnat.

Altres projectes importants en què ha participat la coral han estat:

- ⇒ El Concert Solidari i Didàctic “Música, Imatges i Emocions” (Projecte PROESO) a l'Auditori de Castelló.
- ⇒ XXI Trobada de corals d'Educació Secundària a l'Auditori “Felip Pedrell” de Tortosa.

Hola a tothom!

Ja tenim aquí un altre número de la revista i, per tant, nous enllaços del nostre **música.red** per compartir amb tots vosaltres. Abans de tot, us adjunto unes fotos de l'entrega del premi al **Marc Fernández de 3r ESO C** com a guanyador del concurs del logotip.

Per al curs vinent tenim previst que la coral estiga formada per alumnat de segon i tercer d'ESO.

Us animem a presentar-vos a les audicions a cegues.

Fins a la propera!!!

Veremundo Garcia Torres
Professor de Música

música.red

En aquest número m'agradaria compartir amb tots vosaltres el següent:

Tocar el violín, mejor que las pastillas para los trastornos psicológicos de los niños (<http://www.muyinteresante.es/salud/articulo/tocar-el-violin-mejor-que-las-pastillas-para-los-trastornos-psicologicos-de-los-ninos-921419852598>). Article extret de la revista “Muy interesante”.

Vídeo molt interessant que ens intentar explicar, d'una forma molt científica, el que passa quan toquem un instrument musical.

(<https://www.youtube.com/watch?v=CZDlCx2GorI#t=29>).

Fins a l'altra edició!!!

Salut i música... molta música!!!!!!!

Veremundo Garcia Torres
Professor de Música

TREBALLEM EL TEXT EXPOSITIU

L'alumnat del nostre centre ha treballat, en diferents matèries, els textos expositius. En el Taller literari del present número en trobareu una petita mostra que expliquen diverses experiències: un viatge de fi d'etapa i el desenvolupament d'una xarrada de formació/informació.

VIATGE A PORTUGAL

Hi ha alumnes de 4^è d'ESO o altres cursos que normalment fan viatges uns mesos o setmanes abans que es completi el curs per celebrar-ne l'acabament. Aquest any els alumnes de 4^è d'ESO van anar a Portugal, el país veí d'Espanya. El viatge consistia en 5 dies i 6 nits a un hotel de 3 estrelles a la costa de l'oceà Atlàntic, tot un regal de vistes i paisatges bonics. Per fer-ho realitat, els alumnes van organitzar diverses vegades una parada per vendre-hi pastissos casolans i algun que altre objecte que les entitats del poble els proporcionaven.

El viatge va començar el 22 de març de 2015, quan un autobús de 35 seients els va vindre a buscar davant de l'escola. A les 5 del matí van fer una parada a Honrubia,

on van canviar de conductor i van aprofitar per menjar alguna cosa. Finalment a les 17:00 van arribar al seu destí, l'hotel on s'allotjarien.

El primer dia van anar a veure penya-segats a una localitat anomenada Peniche i per la tarda van anar a veure la "Boca de l'Infern" un gran orifici que hi ha entre un penya-segat a la localitat de Cascais.

El dia següent van anar a Sintra, una localitat històrica carregada de castells i llocs històrics per visitar. Van visitar el Palau de Pena, el palau "Quinta da Regaleira" i per la tarda van fer una petita visita pels principals comerços de la ciutat històrica.

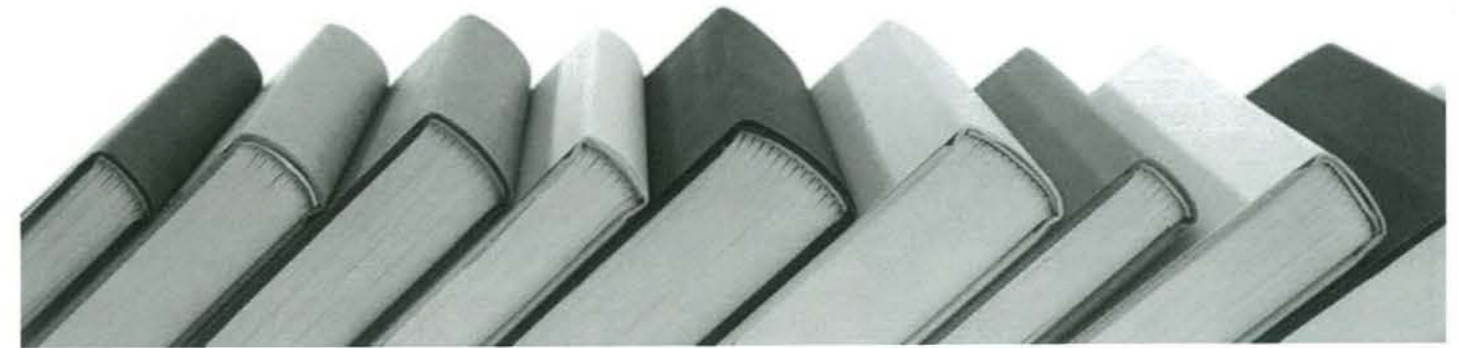

L'endemà van visitar la capital, Lisboa, on van veure la "Catedral dels Jerònims", la "Torre de Belem" i van tastar els famosos pastissos de Belem, tota una delícia. Després van dinar a un restaurant on van poder tastar el bacallà portuguès per després poder anar sense gana a l'Oceanogràfic de Lisboa. El darrer dia van visitar el "Palau de Queluz" on van poder veure la principal estància dels antics reis de Portugal i visitar els seus me-

ravellosos jardins; ja per la tarda van tornar a Lisboa per comprar regals i records per a la família i/o amics.

Aquest viatge té un gran valor sentimental per als alumnes ja que anar una setmana amb els teus companys de classe de viatge es un record per a tota la vida.

Viorel Ciohodaru, 4tESO

SALUT MENTAL

Els divendres 8 i 15 de maig, a l'institut, vam tenir la visita de dos treballadores del Centre de Salut Mental Pere Mata d'Amposta.

La finalitat d'aquesta visita era fer-nos una xerrada sobre *La salut mental*. El primer divendres, la xerrada va ser per a l'alumnat de 1r, 2n i 4t d'ESO i el segon, per a 3r d'ESO.

Vam començar amb una pluja d'idees sobre què pensàvem que és la Salut Mental. Ens van fer una reflexió sobre com n'és d'important per la persona i què pot provocar una malaltia. També ens van explicar quines són les malalties més freqüents de la Salut Mental: la depressió, l'anorèxia, l'esquizofrènia... , quins efectes

provoquen en el cervell i quines conseqüències se'n desprenen.

Vam tractar, sobretot, de l'esquizofrènia; una malaltia que fa que la gent senti veus, no vulgui sortir, estigui trist... Per què ho entenguéssim millor ens vam demanar de llegir un còmic d'un noi, en Lluís, que tenia esquizofrènia i tot seguit ens van explicar com tractar a una persona que estigui malalta com ell. El millor, ens van dir, és tractar-la amb normalitat i així l'ajudarem més a superar-ho.

Per finalitzar, ens van repartir unes enquestes per valorar la xerrada. La meua opinió sobre aquesta xerrada és que ens va anar bé per saber quines són les causes que ens poden provocar una malaltia mental i què fer al respecte. També ens ha ajudat per saber tractar a un company o amic que pateix una malaltia mental.

Bibiana León - 2n ESO A

DONES CIENTÍFIQUES

Ma del Pilar Aparicio Aznar

En una revista anterior, ja vam parlar de Rosalind Franklin, marginada del descobriment de l'estructura de l'ADN pel fet de ser una dona. Una altra gran científica, que també va estar discriminada pel fet de ser dona va ser Emmy Noether.

Emmy Noether (Erlangen, Alemanya, 23 de març de 1882 – Bryn Mawr, Estats Units, 14 d'abril de 1935)

És una de les matemàtiques més importants i brillants de la història. A dia d'avui les seues contribucions són essencials en el desenvolupament de l'àlgebra i de la física fonamental.

Fig: Emmy Noether
Font: <https://perimeterinstitute.ca/emmy-noether-visiting-fellowships>

Podem començar destacant d'Emmy Noether la seua perseverança i amor pel que feia. La seua petjada en el món de les matemàtiques i de la física és palesa encara que va tenir que enfrontar-se diverses vegades a situacions molt desagradables pel fet de ser una dona.

Nascuda a la ciutat bàvara d'Erlangen, filla d'un matemàtic (Max Noether), la seua primera intenció fou la d'ensenyar llengües estrangeres (anglès i francès), encara que va canviar d'opinió i va acabar dedicant-se a les matemàtiques.

Les barreres del gènere van ser una constant en la seua carrera. Per poder seguir els passos del seu pare, Emmy havia d'assistir com oient a les classes de la universitat, ja que a principis del segle XX aquesta encara no acceptava oficialment a dones.

En 1904 li van permetre matricular-se en la Universitat d'Erlangen i tres anys més tard va aconseguir el doctorat amb menció *summa cum laudem*. A partir d'aquest moment la seua reputació com a excel·lent matemàtica augmentà de forma contínua.

Durant set anys va aconseguir treballar de manera oficiosa donant classes en la Universitat d'Erlangen, normalment com a substituta del seu pare. Durant tot aquest temps va treballar sense rebre cap sou i sense ser reconeguda com a professora (el professorat va estar reservat als homes fins a 1920).

Va formar part del departament de matemàtiques de la Universitat de Gotinga a partir de 1915, però no podia impartir classes perquè era dona. El seu primer treball, només arribar, fou un teorema; el conegut Teorema de Noether, que compleix 100 anys aquest 2015, i que va fascinar les grans ments del segle XX perquè revela la íntima connexió entre les simetries de la naturalesa i la forma de les lleis fonamentals de la física. Senzill i profund, és un tot-terreny de la física teòrica, que pot aplicar-se tant a la teoria quàntica de camps com als bàsics problemes de mecànica clàssica de batxillerat.

El 1919 va rebre l'autorització per a ensenyar però amb un títol no oficial, de professora ajudant. Fou tot el que va aconseguir encara que liderava un equip amb prestigi mundial i on els seus deixebles sí que van estar reconeguts i acceptats com a investigadors i professors titulats. Allí va continuar treballant fins el 1933 on va fer grans aportacions a un camp molt innovador de les matemàtiques, l'àlgebra abstracta.

L'àlgebra abstracta és la branca de les matemàtiques que estudia les estructures algebraiques, com ara grups, anells, cossos, mòduls, espais vectorials i àlgebres. Actualment la majoria dels autors escriuen simplement *àlgebra* en lloc d'*àlgebra abstracta*.

A banda d'aquestes dos importants aportacions (el teorema i l'àlgebra) és la responsable d'originar i cimentar altres importants idees en el món de les matemàtiques. A més, les seues contribucions desinteressades són famoses per aportar idees fonamentals al desenvolupament de teories complexes aportades per altres científics. Alguns exemples són els relacionats amb la topologia d'Alexandrov i Hopf. També va ser importantíssima la seua contribució en el món dels nombres hipercomplexos i, com no, en l'àlgebra commutativa.

El 1932, Emmy Noether i Emil Artin reberen el Premi Ackermann-Teubner Memorial per la seva contribució a les matemàtiques. El premi va ser vist com un reconeixement oficial pels seus considerables treballs en el camp. No obstant, els seus col·legues expressaren frustració pel fet de no ser admesa a la Acadèmia de Ciències de Göttingen i de no ser promoguda mai al càrrec de *Ordentlicher Professor* (catedràtica).

I quan aquests mèrits començaven a ser reconeguts va ser expulsada de la Universitat perquè era jueva. Els nazis acabaven d'arribar al poder i van deixar ben clares les seues intencions quan van fer fora tots els jueus de les universitats. Noether es va exiliar als EEUU en 1933 on el seu col·lega i matemàtic Hermann Weyl li va aconseguir una beca per al Brun Mawr College, en l'estat de

Pensilvània. El seu temps als Estats Units fou plaent, envoltada com ho estava de col·legues que la recolzaven, i absorbida amb els seus temes preferits.

Fig: Emmy Noether

Font: http://www.huffingtonpost.com/victor-stenger/happy-birthday-emmy-noeth_b_2924889.html
http://ca.wikipedia.org/wiki/Emmy_Noether

La famosa matemàtica va morir dos anys després d'haver començat una nova vida per una infecció postoperatòria, a conseqüència de l'extirpació d'un tumor ovàric. Einstein la va definir com "la geni creativa de les matemàtiques més significativa des de que va començar l'educació superior per a les dones"

A l'Exposició Universal de 1964 a Nova York, sota el lema "Matemàtiques: més enllà del món dels nombres", Noether fou l'única dona inclosa entre els matemàtics notables del món modern.

WEBGRAFIA

<https://www.bbvaopenmind.com/grandes-cientificas-en-la-sombra/>
<http://hipertextual.com/2015/03/emmy-noether>
<http://www.lavozdegalicia.es/noticia/informacion/2015/03/22/emmy-noether-primera-dama-matematicas/00031427052070095345966.htm>

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS – 3r TRIMESTRE – CURS 2014 / 1

9/4/15	Tallers de formació entre iguals: Drogoaddicció. Ho organitza: Departament de Ciències Naturals. Ho coordina: Carme Estellé	1r BAT (voluntaris)
10/4/15	Tallers de formació entre iguals: Drogoaddicció. Ho organitza: Departament de Ciències Naturals. Ho coordina: Carme Estellé	1r BAT (voluntaris) 1r ESO (A / B)
10/4/15	Taller: Sexualitat, a càrrec de Cristina Verdera (CAP Ulldecona. Ho organitza: Departament de Ciències Naturals. Ho coordina: Enric Salt.	3r ESO
10/4/15	Xarrada: Internet Segura, a càrrec dels Mossos d'esquadra. Ho organitza: INS Manuel Sales i Ferré. Ho coordina: Carme Estellé.	2n ESO
14/4/15	Cursa a la Foradada. Projecte Les curses de muntanya a les classes de Física. Ho organitzen: Departaments d' Educació Física i de Ciències de la Naturalesa. Ho coordinen Dolors Vidal i Joan Ortí.	1r BAT
24/4/15	Conferència: Per a què serveix una llengua (i la literatura que s'hi fa)? a càrrec d'en Josep Murgades, professor de la UB. Ho organitza: Departament de Llengua catalana. Ho coordina: Àngela Buj.	2n BAT
24/4/15	Dia Mundial de l'activitat Física: activitats diverses organitzades pel departament d'Educació Física. Ho coordina: Paco León.	ESO / BAT
27-29/4/15	Via Verda. Ho organitza: Departament d'Educació física. Ho coordina: Joan Ortí	1r BAT
6/5/15	XXI Trobada de corals d'ESO a Tortosa. Ho organitza: Departament artístic. Ho coordina: Vere Garcia.	2n ESO
8/5/15	Taller: Salut mental, Centre de Salut Mental Pere Mata d'Amposta. Ho organitza: INS Manuel Sales i Ferré. Ho coordina: Carme Estellé.	1r, 2n i 4t ESO
12/5/15	Autors a l'aula: Àngel Burgas, autor de El anticlub. Ho patrocina: l'editorial La Galera. Ho coordina: Carme Estellé.	1r ESO
13/5/15	Recorregut en bici pel poble. Ho organitza: Comité Ambiental Local. Ho coordina: Paco León i alumnat de 3r D'ESO.	1r / 2n ESO
15/5/15	Taller: Salut mental, Centre de Salut Mental Pere Mata d'Amposta. Ho organitza: INS Manuel Sales i Ferré. Ho coordina: Carme Estellé.	3r ESO
22/5/15	Torneig de rugbi (intercentres) a La Sénia. Ho organitza: Departament d' Educació Física. Ho coordina: Joan Ortí.	4t ESO
29/5/15	Xarrada: Tabaquisme a càrrec de Cristina Verdera (CAP Ulldecona). Ho organitza: Departament de Ciències Naturals. Ho coordina: Carme Estellé.	2n ESO
4 i 5/6/15	Xarrada: Revetlles sense rics. Ho organitza: Institut Manuel Sales i Ferré i Ajuntament d'Ulldecona. Ho coordina: CASE	1r ESO
5/6/15	Bicicletada pel terme Ulldecona. Ho organitza: Departament d' Educació Física. Ho coordina: Paco León	2n ESO
18/6/15	Sortida de fi de curs a Port Aventura. Ho organitza: INS Manuel Sales i Ferré. Ho coordina: Carme Estellé i Ricard Reverter.	1r, 2n i 3r ESO
19/6/15	Plantada d'Arbres al terme d'Ulldecona. Ho organitza: Associació esportiva de l'Institut Manuel Sales i Ferré, ADF i Escoles verdes. Ho coordina: Francisco León i Amada Rodríguez.	Tots els nivells

Carme Estellé—Coordinadora d'activitats i serveis

XXI TROBADA DE CORALS

El dia 6 de maig de 2015, l'alumnat de la coral de l'Institut Manuel Sales i Ferré va participar en la XXI trobada de corals que va tindre lloc a l'auditori Felip Pedrell de Tortosa.

Vam compartir l'autobús amb la coral d'Alcanar ja que som un grup poc nombrós. Vam sortir de l'Institut cap a les 8:30h del matí i van arribar a Tortosa sobre les 9.

Vam entrar a l'auditori i vam seure al lloc indicat. Llavors ens van explicar què havíem de fer i vam assajar durant 30 minuts. En acabar l'assaig, ens van deixar una estona per esmorzar i preparar-nos.

Després vam entrar i va començar l'espectacle. A mesura que el presentador anava explicant, les corals i ballarins dels diferents instituts de les Terres de l'Ebre anaven pujant a l'escenari per fer la seva actuació. Nosaltres vam ser els últims. Vam cantar les cançons *Boig per tu de Sau* i *Cerf volant* de la pel·lícula *Los chicos del coro* dirigits pel nostre professor de música Vere Garcia.

Per finalitzar la trobada, vam cantar tots junts les cançons següents:

- L'himne de la infància
- L'himne del pirates
- L'hora dels adéus
- Els segadors
- Quan tot s'enlaira
- Oh, cant

En acabar, com a record de la trobada, ens vam donar un diploma a tots els participants.

Vam gaudir molt d'aquesta experiència i esperem que es torni a repetir el curs vinent.

Maribel L, Andrea M, Nina R, i Raluca S – 2n ESO

UNA SETMANA PER ANGLATERRA

La setmana del 17 al 24 de març, un grup d'alumnes del nostre institut, vam anar de viatge a Anglaterra per perfeccionar la llengua, conèixer el país, els costums, conèixer amb una família anglesa i gaudir d'una nova experiència. El viatge fou organitzat pel departament d'anglès i ens van acompanyar els professors Mercè Izquierdo i Joan Ortí.

Durant aquella setmana vam estar allotjats en cases de famílies angleses a la ciutat de Peterborough. Durant els matins de tres dies vam assistir a classes. Estàvem dividits en grups per diferents nivells. Allí anàvem juntament amb uns alumnes de Valladolid que feien el mateix que nosaltres. A les tardes d'aquells dies vam visitar Stamford i diferents llocs importants de la ciutat de Peterborough.

Els dies que no teníem classe vam anar d'excursió, un dia a Londres i un altre a Cambridge. Aquests dos dies van ser els que més ens van agradar, perquè eren ciutats on hi havia molts llocs que podíem visitar. A Cambridge vam visitar les diferents universitats i vam anar a comprar pel centre. A Londres, al matí, vam anar a veure el Buckingham Palace on vam observar el canvi de guàrdia, també vam passar pel St. James Park i pels diferents carrers del centre de Londres. Després vam veure el Big Ben, el London Eye, la Torre de Londres i vam navegar pel riu Tàmesi. Llavors, a la tarda, vam visitar el museu de cera Madame Tussauds i vam passejar i comprar per Oxford Street.

El diumenge era el dia familiar: cadascú es va quedar amb les seves respectives famílies i vam fer el que ells fan normalment.

Va ser una experiència molt bonica, ens va agradar molt perquè vam aprendre anglès i al mateix temps vam gaudir molt.

Àngela Elies, Núria Millan i Ona Sorli-2n B

ESQUIADA 2015

Després d'uns anys sense fer-se l'esquiada, aquest any els alumnes de 3r d'ESO l'hem reviscut. I de quina manera!

Vam sortir de l'institut l'1 de març i vam estar fins el 4 de març. Ens vam allotjar a l'hotel La Planada, al poble Ordino, a pocs kilòmetres de la pista d'esquí on anàvem, Ordino-Arcalís. En arribar vam decidir acomodar-nos a l'hotel i descansar una mica del viatge. Com el poble estava nevat vam sortir a fora a jugar amb la neu. Abans de sopar vam decidir fer un petit passeig fins a la botiga de botes d'esquí i emprovar-nos les botes i veure quins esquís serien millors per a cadascú.

El dia següent vam anar a esquiar, ens van dividir en dos grups, els que ja havien esquiats alguna vegada i els que no havien esquiats mai. A la tarda vam anar a Andorra a Caldea, on ens vam relaxar després d'un llarg primer dia d'esquí.

L'altre dia vam anar a esquiar de matí i vam xalar més ja que ja teníem una mica més de pràctica. Aquest dia hi va haver un allau de neu a la carretera per tornar a l'hotel i ens vam haver de quedar un estona més fins que obris-

sin pas. Quan vam poder baixar, vam anar una estona a Andorra per comprar al centre comercial L'Illa.

A l'endemà al matí vam anar a esquiar. Aquell dia nevava i feia vent. Molts no vam poder esquiar i ens vam quedar a la cafeteria de les pistes. Alguns altres, que dominaven més, es van atrevir. Quan vam acabar vam agafar l'autobús i vam tornar cap Ulldecona.

Aquest viatge no hagués sigut possible sense la companyia dels professors Paco León i Vere Garcia.

Denisa Crisan, Liria Castell i Erica Garcia

**BICICLETADA
DE LA
I LES VENTALLES**

**XARRADA
JOSEP AUSENSI**

**ACOLLIMENT ALUMNAT DE 6xt DE PRIMÀRIA
PROJECTE TÀNDEM**

**A L'ERMITA
PIETAT
2n ESO**

**PROJECTE DE
TECNOLOGIA - 1r ESO**

**REVEL·LA DE SANT JOAN
SEGURA—1r ESO**

A l'aula d'acollida hem estat fent un recull d'expressions populars que, de vegades, els més joves no acabem d'entendre però que recullen la saviesa dels nostres avantpassats. A més, hem buscat la traducció en diferents llengües.

Sabries emparellar-les?

1. Qui no vulgue pols, que no vaigue a l'era	A) Quien mal anda, mal acaba
2. Tal faràs, tal trobaràs	B) De tal palo, tal astilla
3. Qui de jove no treballa, de vell dorm a la palla	C) Al bosque no vaya quien de las hojas miedo haya
4. Els testos s'assemblen a les olles	D)
5. Qui matina, fa farina	E) A mocedad ociosa, vejez trabajosa
6. Al mal temps, fes-li bona cara	F) A quien madruga, Dios le ayuda
7. A bona hora te'n recordes!	G) The early bird catches the worm
8. Ploure a bots i barrals	H) A face haz de necaz
	I) It is too late to shut the stable-door after the horse has bolted.
	K) To rain cat and dogs
	L) Llover a cántaros

Refranero multilingüe Cervantes

TAULER D'ANUNCIS

FESTA DE GRADUACIÓ

DIVENDRES
26 de juny, a les 19:30

Matrícula batxillerat i CFGM

de l'1 al 8 de juliol de 2015

PROVES EXTRAORDINÀRIES
BATXILLERAT I ESO

De l'1 al 3 de setembre

MATRÍCULA
EXTRAORDINÀRIA

DEL 8 AL 10 DE SETEMBRE